

چگونگی ترجمه عنصر فرهنگی «فرهنگ مادی» در ترجمه‌های عربی به فارسی با تکیه بر چارچوب نظری نیومارک

۱. فاطمه کیا دربندسری*، ۲. حامد صدقی**

۱. دکتری زبان و ادبیات عربی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران

۲. استاد زبان و ادبیات عربی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۶/۳۱؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱۰/۱۵)

چکیده

از زمانی که کشورها و زبان‌ها با یکدیگر ارتباط داشته‌اند، «ترجمه» وسیله انتقال فرهنگ بوده‌است. نیومارک، از نظریه‌پردازان شاخص معاصر در زمینه مطالعات ترجمه، عناصر فرهنگی را به پنج دسته تقسیم می‌کند و با پیشنهاد ۱۷ روش در ترجمه این عناصر، سعی کرده تا راهکارهای مناسب‌تری در پیش روی مترجمان قرار دهد. در این راستا، نویسندگان مقاله سعی کرده‌اند تا در این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی، نقش یکی از این عناصر فرهنگی به نام عنصر «فرهنگ مادی» را با تکیه بر چارچوب نظری نیومارک شاخص‌تر کنند. نتایج حاصل نشان می‌دهد که در عنصر «فرهنگ مادی» استفاده از روش «تلفیقی» نسبت به سایر روش‌ها پرکاربردتر است، اما متأسفانه مترجمانی که در این پژوهش آثار آنان بررسی شده، در بیشتر موارد فقط از روش «انتقال» استفاده نموده‌اند که این امر باعث ابهام و پیچیدگی در فهم برخی از اسامی شده‌است، هرچند مترجمان مورد نظر توانسته‌اند با به‌کارگیری روش‌های دیگری چون «بومی‌سازی»، «معادل فرهنگی»، «معادل کارکردی»، «معادل توصیفی»، «مترادف»، «تغییر یا جایگزینی» و «تحلیل محتوا» به‌خوبی از عهده ترجمه عنصر «فرهنگ مادی» برآیند.

کلیدواژه‌ها: ترجمه، عناصر فرهنگی، فرهنگ مادی، نیومارک.

* E-mail: f.kia55@yahoo.com (نویسنده مسئول)

** E-mail: sedghi@khu.ac.ir